

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle ehdotuksesta
komission asetukseksi (*esite*)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle komission edustajan Euroopan arvopaperikomitealle 14 päivänä elokuuta 2006 tekemä ehdotus komission asetukseksi komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 Euroopan parlamentin ja neuvoston

direktiivin 2003/71/EY täytäntöönpanosta esitteiden sisältämien tietojen, esitteiden muodon, viittauksina esitettävien tietojen, julkistamisen ja mainonnan osalta muuttamisesta ja ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 2006

Valtiovarainministeri *Eero Heinäluoma*

Vanhempi hallitussihteeri Irmeli Vuori

EHDOTUS EUROOPAN KOMISSION ASETUKSEKSI KOMISSION ASETUKSEN (EY) N:O 809/2004 EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIN 2003/71/EY TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ESITTEIDEN SISÄLTÄMIEN TIETOJEN, ESITTEIDEN MUODON, VIITTAUKSINA ESITETTÄVIEN TIETOJEN, JULKISTAMISEN JA MAINONNAN OSALTA MUUTTAMISESTA (ESITE)

1. Ehdotuksen tausta ja tavoite

Arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta 4 päivänä marraskuuta 2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/71/EY, jäljempänä *esitedirektiivi*, on saatettu Suomessa voimaan 23 päivänä kesäkuuta 2005 annetulla lailla arvopaperimarkkinain muuttamisesta (448/2005) ja erällä muilla siihen liittyvillä laeilla, jotka tulivat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2005. Täytäntöönpanoa täydennettiin lailla Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta (444/2006), joka tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006.

Esitedirektiivissä noudatetaan Tukholmassa maaliskuussa 2001 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston hyväksymää paroni Lamfalusin johtaman asiantuntijakomitean raporttiin sisältyvää nelitasoista lähestymistapaa Euroopan arvopaperimarkkinoiden sääntelystä: yleisperiaatteet (taso 1), täytäntöönpanotoimet (taso 2), sääntelyviranomaisten yhteistyö (taso 3) ja lainsäädännön soveltamisen valvonta (taso 4). Tason 1 tulisi rajoittua laajoihin yleisperiaatteisiin ja tason 2 sisältää tekniset täytäntöönpanotoimet, jotka komissio laatii Euroopan arvopaperikomitean avustuksella.

Esitedirektiivissä määritetään yleisperiaatteet esitteen julkistamisvaatimukselle ja sen liitännäisvaatimuksille. Jotta voidaan varmistaa direktiivin yhdenmukainen soveltaminen unionin alueella ja ottaa huomioon rahoitusmarkkinoiden kehitys, esitedirektiivissä edellytetään, että tarvittavat tekniset täytäntöönpanotoimenpiteet hyväksytään komiteamenettelyä noudattaen. Komissio on antanut esitedirektiivin nojalla yhden täytäntöön-

panoasetuksen. Komission asetus (EY) N:o 809/2004 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY täytäntöönpanosta esitteiden sisältämien tietojen, esitteiden muodon, viittauksina esitettävien tietojen, julkistamisen ja mainonnan osalta, jäljempänä *komission esiteasetus*, annettiin 29 päivänä huhtikuuta 2004. Asetuksen soveltaminen alkoi 1 päivänä heinäkuuta 2005.

Euroopan arvopaperikomitean kokouksessa 23 päivänä helmikuuta 2005 (kokousasiakirja ESC/3/2005) on esitetty, ettei komission esiteasetuksessa edellytetä riittävien taloudellisten tietojen sisällyttämistä esitteeseen silloin, kun liikkeeseenlaskijan taloudellinen historia muodostuu usean toimijan historiatietojen yhdistelmästä (*complex financial history*). Esiteasetuksen I liitteen 20.1 kohdan mukaan osakkeita koskevan esitteen tulee muun muassa sisältää tilintarkastajan tarkastamat historialliset taloudelliset tiedot vähintään kolmelta viimeksi kuluneelta tilikaudelta (tai vastaavalta lyhyemmältä jaksolta, jona liikkeeseenlaskija on harjoittanut liiketoimintaa) ja jokaista tilikautta koskeva tilintarkastuskertomus. Asiaa on käsitelty useassa Euroopan arvopaperikomitean kokouksessa viimeksi 13 päivänä syyskuuta 2006 pidetyssä kokouksessa. Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitea on antanut lokakuussa 2005 komissiolle neuvon komission esiteasetuksen mahdollisesta muuttamisesta historiallisten taloudellisten tietojen osalta. Komission edustaja on tehnyt 14 päivänä elokuuta 2006 Euroopan arvopaperikomitealle ehdotuksen komission esiteasetuksen muuttamisesta, ESC/38/2006; Draft Commission Regulation amending regulation (EC) No 809/2004 implementing Directive 2003/71/EC of the European Parliament and of the Council as regards financial informa-

tion in prospectuses where the issuer has a complex financial history or has made a significant financial commitment. Ehdotuksesta on määrä äänestää Euroopan arvopaperikomitean kokouksessa 17 päivänä marraskuuta 2006.

Asetusluonnoksen oikeusperusta on esitedirektiivin 5 artiklan 5 kohta, 7 artiklan 1 kohta, 10 artiklan 4 kohta, 11 artiklan 3 kohta, 14 artiklan 8 kohta, 15 artiklan 7 kohta ja 24 artikla sekä neuvoston päätöksen 1999/468/EY menettelyä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä (*neuvoston komitologiapäätös*) 5 ja 7 artiklassa säädetty komiteamenettely ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

2. Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Asetusluonnos sisältää 15 perustelukappalletta ja kaksi artiklaa, joista 1 artiklan 1–3 kohta koskevat esiteasetukseen ehdotettuja muutoksia ja 2 artikla voimaantuloa.

Perusteluissa todetaan, että esitteen tulee muun muassa sisältää tiedot liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta esitedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden noudattamiseksi. Esitteen on sisällettävä kaikki tiedot, jotka liikkeeseenlaskijan sekä yleisölle tarjottujen tai säännellyillä markkinoilla tapahtuvan kaupankäynnin kohteeksi otettujen arvopaperien erityispiirteet huomioon ottaen ovat tarpeellisia, jotta sijoittajat pystyvät muodostamaan perustellun arvion liikkeeseenlaskijan ja mahdollisen takaajan varoista ja vastuista, taloudellisesta asemasta, tuloksesta ja tulevaisuudennäkymistä sekä arvopapereiden tuottamista oikeuksista. Sijoittajien on esitteessä annettujen tietojen perusteella voitava muodostaa perusteltu arvio liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta.

Komission esiteasetuksessa tarkoitettujen historialliset taloudelliset tiedot eivät välttämättä kata liikkeeseenlaskijan koko liiketoimintaa, jos osa liiketoimintaa koskevista tiedoista sisältyy muun toimijan laatiin tietoihin. On mahdollista, että liikkeeseenlaskijan taloudellinen asema on niin läheisesti yhteydessä muun toimijan taloudelliseen asemaan, että kumpaakin toimijaa koskevien tietojen esittäminen on tarpeen esitedirektiivissä tar-

koitetun tiedonantovelvollisuuden noudattamiseksi. Tällainen tilanne on mahdollinen, jos

- liikkeeseenlaskija on tehnyt merkittävän hankinnan, joka ei vielä sisälly sen tilinpäätöstiementiin;
- liikkeeseenlaskija on vastaperustettu holding-yhtiö;
- liikkeeseenlaskija on muodostettu aikaisemmin keskitetysti johdetuista tai omistetuista yhtiöistä, jotka eivät ole muodostaneet konsernia tai yhtymää; tai jos
- liikkeeseenlaskija on perustettu harjoitetun liiketoiminnan jakautumisen seurauksena.

Edellä mainittuihin rinnastetaan tapaus, jossa liikkeeseenlaskija on tehnyt merkittävän taloudellisen sitoumuksen. Tällainen tilanne on kyseessä, jos liikkeeseenlaskija on tehnyt sitovan sopimuksen, joka koskee liiketoiminnan tai yrityksen hankintaa tai luovutusta, joka voi aiheuttaa merkittävän bruttomääräisen muutoksen liikkeeseenlaskijan liiketoiminnassa, ja joka ei vielä esitteen hyväksymisajankohtana ole tullut sitovaksi. Liikkeeseenlaskijalle on asetettava sama tiedonantovelvollisuus kuin tilanteessa, jossa sopimus on käynyt sitovaksi.

Komission esiteasetuksen 3 artiklan mukaan toimivaltainen viranomais ei tällä hetkellä voi vaatia esitteeseen sisällytettäväksi muita kuin komission esiteasetuksen liitteissä mainittuja tietoja. Edellä mainituista syistä on tarpeen selvittää liikkeeseenlaskijan historiallisten taloudellisten tietojen esittämistä ja toimivaltaisen viranomaisen valtuuksia koskevaa sääntelyä.

Ehdotus koskee vain osakkeita tai niihin oikeuttavia arvopapereita koskevaa esitettä. Toimivaltainen viranomais päättäisi tapauskohtaisesti vaadittavista tiedoista, jolloin sen on perustettava vaatimuksensa komission esiteasetuksen I liitteen 20.1 kohtaan taloudellisten tietojen sisällön ja soveltuvien laskenta- ja tilintarkastusperiaatteitten osalta. Lisätietojen vaatimisessa on noudatettava suhteellisuusperiaatetta.

Asetusluonnoksen 1 artiklan 1 kohdan mukaan komission esiteasetuksen 3 artiklan toisen kappaleen viimeinen lause korvataan aikaisempaa vastaavalla lauseella, johon on lisätty viittaus 4a artiklaan. Sen mukaan toimivaltainen viranomais ei saa vaatia, ellei

4a artiklan 1 kohdasta muuta johdu, että esitteeseen on sisällettävä muita kuin liitteissä I—XVII edellytetyt tiedot.

Asetusluonnoksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan komission esiteasetukseen lisättäisiin uusi 4a artikla, joka koskee osakkeita koskevan esitteen tietoja silloin, kun arvopaperin liikkeeseenlaskijan taloudellinen historia muodostuu usean toimijan historiatietojen yhdistelmästä (*cases of complex financial history*) tai kun liikkeeseenlaskija on tehnyt merkittävän taloudellisen sitoumuksen (*cases of significant financial commitment*). 4a artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään mainituissa tapauksissa muuta toimijaa kuin liikkeeseenlaskijaa koskevien tiettyjen taloudellisten tietojen sisällyttämisestä komission esiteasetuksen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua arvopaperia koskevaan esitteeseen esitedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun velvollisuuden noudattamiseksi. Tietojen tulee liittyä liikkeeseenlaskijaan. Näissä tapauksissa toimivaltaisen viranomaisen on pyydettävä liikkeeseenlaskijaa, tarjoajaa tai sitä, joka hakee arvopaperin ottamista julkisen kaupankäynnin kohteeksi, sisällyttämään kyseiset taloudelliset tiedot esitteeseen. Artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan edellä tarkoitetut tiedot voivat sisältää komission esiteasetuksen liitteen II mukaisesti laadittuja pro forma -tietoja. Jos liikkeeseenlaskija on tehnyt merkittävän taloudellisen sitoumuksen, pro forma -tietojen tulee sisältää selvitys liiketoimen ennakoituista vaikutuksista, joihin liikkeeseenlaskija on sitoutunut.

Artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta koskee toimivaltaisen viranomaisen 1 kohdassa tarkoitettua pyyntöä, jonka on perustettava taloudellisten tietojen sisällön ja soveluttavien laske nta- ja tilintarkastuseriaatteitten osalta komission esiteasetuksen I liitteen 20.1 kohtaan ja edellyttäen, ettei alakohdan a, b tai c kohdassa mainituista tekijöistä aiheudu rajoituksia. Arvioinnissa on otettava huomioon

(a) esitteeseen jo sisältyvän tiedon luonne ja laajuus sekä muuta toimijaa koskevan tiedon olemassaolo muodossa, joka voidaan muuttamattomana sisällyttää esitteeseen;

(b) tapauksen tosiseikat mukaan lukien liikkeeseenlaskijan liiketoimintaa koskevan hankinnan tai luovutuksen taloudellinen

merkitys ja erityisluonne; tai

(c) liikkeeseenlaskijan mahdollisuus kohtuullisin keinoin saada muuta toimijaa koskevia taloudellisia tietoja.

Artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan etusijalle on asetettava kustannuksiltaan edullisin vaihtoehto, jos esitedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu velvollisuus voidaan täyttää useammalla tavalla.

Artiklan 3 kohta koskee 1 kohdan soveltamista, jolla ei rajoiteta kansalliseen sääntelyyn perustuvaa muun henkilön vastuuta esitteeseen sisältyvistä tiedoista mukaan lukien esitedirektiivin 6 artiklan 1 kohdassa mainitut henkilöt.

Artiklan 4 kohta koskee tapauksia, joissa liikkeeseenlaskijalla katsotaan olevan usean toimijan historiatietojen yhdistelmästä muodostuva taloudellinen historia (*as having a complex financial history*). Tällaiseksi määritellään ainakin tapaus, joka on syntynyt esitteen toimittamista toimivaltaiselle viranomaiselle välittömästi edeltävän kolmen vuoden aikana ja toimittamisajankohtana liikkeeseenlaskijan liiketoimintaa koskevia tietoja sisältyy muuta toimijaa koskeviin tietoihin (a), sekä tapaus, jossa liikkeeseenlaskija on tehnyt sitovaksi tuleen merkittävän bruttomääräisen muutoksen aiheuttavan hankinnan tai luovutuksen, jota koskevat tiedot eivät sisälly liikkeeseenlaskijan esittämiin historiallisiin taloudellisiin tietoihin (b).

Artiklan 5 kohdan ensimmäinen alakohta koskee tapausta, jossa liikkeeseenlaskijan katsotaan tehneen merkittävän taloudellisen sitoumuksen, jos se on tehnyt sitovan sopimuksen liiketoimesta, joka toteutuessaan todennäköisesti aiheuttaa merkittävän bruttomääräisen muutoksen (*as having made a significant financial commitment*). Toisen alakohdan mukaan sopimusta, jonka toteutuminen riippuu ehdoista, pidetään sitovana, jos ehtojen täyttyminen on kohtuullisen varmaa. Kolmas alakohta koskee erityistilannetta, jossa sopimus katsotaan sitovaksi.

Artiklan 6 kohdassa määritellään merkittävä bruttomääräinen muutos liikkeeseenlaskijan liiketoiminnassa. Tällä tarkoitetaan yli 25 prosentin muutosta yhteen tai useampaan liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan laajuutta kuvaavaan indikaattoriin, lukuun ottamatta sulautumisen yhteydessä edellytettävää laskentaa.

Asetusluonnoksen 1 artiklan 3 kohta koskee komission esiteasetuksen I liitteen 20.1 kohtaan tehtävää lisäystä. Sen mukaan liikkeeseenlaskijan on esitettävä tarkastetut historialliset taloudelliset tiedot vähintään 36 kuukauden ajalta tai lyhyemmältä ajalta, jona liikkeeseenlaskija on harjoittanut liiketoimintaa, jos liikkeeseenlaskijan tili kautta on muutettu ajanjaksona, jolta historialliset taloudelliset tiedot on esitettävä.

Asetusluonnoksen 2 artiklan mukaan asetus tulee voimaan 20. päivänä sen julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

3. Vaikutukset Suomessa

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 3 §:n 3 momentin mukaan esitteeseen sovelletaan lain ohella komission esiteasetusta. Säännös on informatiivinen ja siitä ilmenee esitettä koskeva säännöstö kokonaisuudessaan. Komission esiteasetus ja sen muuttamista kos-

keva asetus ovat Suomessa suoraan sovellettavaa oikeutta. Komission esiteasetuksen muuttamisesta aiheutuu, että edellä mainittu lainkohta olisi selvyiden vuoksi tarkistettava siten, että siihen joko lisätään viittaus komission uuteen täytäntöönpanoasetukseen tai säännös muutetaan muotoon, jossa esitedirektiivin nojalla annettavia täytäntöönpanoasetuksia ei yksilöidä. Asetus komission esiteasetuksen muuttamisesta ei muutoin edellytä kansallista lainsäädäntöä.

Ehdotuksella ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Ehdotus saattaa vähäisesti nostaa liikkeeseenlaskukustannuksia.

4. Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää ehdotusta esitedirektiivin sille asettamien tavoitteiden mukaisena ja kannatettavana ja voi siten hyväksyä ehdotuksen.